

Stichting Steun Programmering Grachtenfestival: Jaarverslag 2022

Dit jaar heeft de Stichting met een bijdrage aan de 25e editie van het Grachtenfestival van € 49.000,- een aantal bijzondere projecten mede mogelijk gemaakt. Het jubileumjaar was dankzij deze bijdragen extra feestelijk! De bijdrage is ingezet voor deze jubileumconcerten en de concerten van de Artist in Residence Alexander Warenberg.

1. Jubileumconcerten

Om ons 25-jarig bestaan extra luister bij te zetten, organiseerde het GF in 2022 enkele bijzondere concerten.

Sterren van Morgen: academie en concert

In het project 'Sterren van Morgen' werkte het GF samen met drie jonge klassieke toptalenten van onder de 16 jaar en Club Classique. Het doel van Sterren van Morgen was om jong talent zowel podiumervaring als solist en kamermusicus te laten op doen, ze te laten samenwerken met ervaren topmusici, en ze coaching te geven in podiumpresentatie en samenspel, twee aspecten uit het muziekleven waar jonge musici van die leeftijd vaak niet of nauwelijks mee in aanraking komen, maar wel van groot belang zijn voor hun ontwikkeling als musicus. De geselecteerde jonge talenten waren violiste Adinda van Delft (13 jaar), celliste Donna van Leeuwen (15 jaar) en pianist Adam Akopian (13 jaar). Deze musici hebben alle drie al een band met het festival: Adinda en Adam waren winnaars van de Bunschoten Jonger Talent Prijs, de prijs van het Grachtenfestival voor de meest bijzondere musicus onder de 18 jaar, en Donna was genomineerd voor deze prijs. Ook hebben Adinda, Donna en Adam meerdere keren opgetreden op het festival. Het concert werd opgenomen door de NTR en was te zien op NPO2 Extra.

25 jaar Grachtenfestival

Tijdens het jubileumconcert '25 jaar Grachtenfestival' wilden we publiek en musici hét Grachtenfestival-gevoel meegeven: een concert met topmusici, met klassiek, jazz en crossovers, met tranentrekkers en uitsmijters. Het concert werd samen met Club Classique gegeven en stond onder regie van Joep Onderdelinden. In de grote zaal van het Internationaal Theater Amsterdam keken en luisterden we naar diverse generaties Grachtenfestival-musici: oud-Artists in Residence Raoul Steffani (bariton) en Karin Strobos (mezzo-sopraan), de huidige Artist in Residence, cellist Alexander Warenberg en hoboïste Pauline Oostenrijk, die 25 jaar geleden tijdens het allereerste Grachtenfestival speelde. Vooraanstaande jazzmusici ontbraken ook niet op deze avond: saxofoniste en componiste Kika Sprangers, die in 2019 de compositieopdracht kreeg, en de 14-jarige jazz-zangeres en contrabassist Jala Heywood. Na de toast van directeur Marie-Luce Bree vielen maar liefst 1000 rood-zilver-witte ballonnen uit de nok daar beneden en ontvingen de musici een staande ovatie van de meer dan 650 aanwezigen.

GF X TNO X ARENA

Het 25 jarig-bestaan bleek de perfecte reden om het allereerste Grachtenfestivalconcert ooit in de Johan Cruijff ArenA te organiseren! Voor dit concert ging het GF de samenwerking aan met The New Originals Jazz Club. Precies een jaar geleden bracht het kledingmerk TNO met hun zomercollectie een ode aan de jazz era. Waar jazz honderd jaar geleden zijn opmars vierde in de 'roaring 20's' zijn we nu in de roaring 20's van deze eeuw beland. Speciaal voor dit concert stelde TNO een jazzband samen met 8 gevestigde musici onder muzikale leiding van BNNYHUNNA, de toetsenist/ producer maakte afgelopen jaar furore met zijn debuut EP 'SINTHA'. De band was grotendeels afkomstig uit Zuidoost en bracht tijdens het programma een ode aan de buurt waarin ze opgroeiden. De band werd begeleid door een gospelkoor en de line-up bestond verder ook uit gastartiesten zoals Nnelg, rapper en living legend in Zuidoost, Tim Wes, meesterlijk saxofonist, zanger, kunstenaar en allround creative en last but not least, Ritmo Percussion, de nummer één Caribische Brassband van Nederland.

Slotconcert

Jungle by Night nam dit jaar het slotconcert van het GF voor zijn rekening! Na twee onzekere jaren mocht het Grachtenfestival eindelijk weer een groot cadeau aan de stad Amsterdam geven, een gratis concert op een speciaal neergelegd ponton, deze keer bij de Nieuwmarkt! Jungle By Night staat erom bekend overal en altijd een groot feest te bouwen, hun overweldigende energie en dansbare grooves waren de perfecte match om het 25ste jaar van het Grachtenfestival af te sluiten! Al meer dan tien jaar heeft Jungle by Night op meer dan 600 festivals en podia in 34 landen succes. Het negenkoppige instrumentale collectief bracht in totaal zes albums uit en gebruikte de taal van hun analoge instrumenten om mensen te laten dansen op ritmes geïnspireerd door krautrock, dance, jazz en funk. Alle musici komen uit Amsterdam en wonen nog altijd in de Nieuwmarktbuurt.

2. Artist in Residence

Cellist Alexander Warenberg (24 jaar) won in de zomer van 2021 de GrachtenfestivalPrijs en werd daarmee Artist in Residence van de jubileumeditie van het Grachtenfestival 2022. In het afgelopen jaar hebben we Alexander leren kennen als een musicus met uitzonderlijk talent voor zijn instrument en een grote muzikaliteit, en een musicus die zich weet te omringen met andere topmusici. Zijn visie op muziek en programmeren is grotendeels klassiek georiënteerd, maar hij weet zichzelf en andere uit te dagen door op zoek te gaan naar unieke locaties die hem inspireren en zijn spel naar een nog hoger niveau weten te tillen. Soms contrasterend met zijn muziek, zoals Markt Centraal, soms op zoek naar een unieke belevenis zoals in de Passage van het Rijksmuseum. Hij koos voor werken die hem enerzijds na aan het hart stonden, zoals Haydn's Celloconcert in C en anderzijds al heel lang op zijn verlanglijst stonden om uit te kunnen voeren, zoals Shostakovich 8e strijkkwartet. Ook koos hij, als jonge ambassadeur van het cellospel, voor onbekend repertoire, zoals Vivaldi's dubbelconcert, de Impromptu van Sibelius en de solosonate van Ysaÿe. Hiermee wilde hij weinig gehoord repertoire een plek geven binnen het festival. Met Gershwin's Summertime maakte hij een uitstapje naar de jazz. Het komt vaak voor dat Artists in Residence willen samenspelen met hun idolen, gevestigde musici, musici van naam. Alexander koos er bewust voor om zijn hele residency samen te werken met zijn beste muzikale vrienden en familie. Dat dit de juiste keuze was voor hem, bleek al duidelijk vanaf de eerste noot tijdens het openingsconcert.

Alexander werd door het artistieke team van het GF begeleid in het samenstellen van het programma, de communicatie met zijn musici en het uitzoeken van locaties. Ook het zakelijke deel stond onder begeleiding van het festival: hierbij leerde hij om te gaan met een bepaald budget, te balanceren, te kijken wat wel en niet mogelijk en haalbaar is. Qua communicatie naar het festival toe kon Alexander nog veel leren. Zodra hij een belangrijk concert of concours had, was hij lastig te bereiken, ook als er deadlines gehaald moesten worden. Na enkele gesprekken ging dit beter, en was hij er zelf ook van bewust dat hij dit in de toekomst meer aandacht moet geven. Alexander gaf na het festival aan ontzettend veel geleerd te hebben van zijn residency. Niet alleen om veel programma's te moeten voorbereiden in verschillende bezettingen en deze ook uit te voeren, maar ook qua programmeren (welk programma past waar het best, samenstelling van programma's) en organisatie (samenstellen ensembles en orkest, repetities, financiën).

- Alexander startte zijn residency tijdens de opening van het festival op vrijdag 12 augustus op de Slotterplas in Nieuw-West. Hiermee kwam zijn wens in vervulling om ook de buurten in te gaan, een gratis toegankelijk concert voor buurtbewoners en iedereen die liefhebber is van klassiek en jazz. Samen met zijn zus, de opkomende mezzosopraan Maria Warenberg, en zijn neef, pianist Nikola Meeuwse (die overigens de GrachtenfestivalPrijs 2022 heeft gewonnen, en daarmee Artist in Residence 2023 zal zijn), speelde hij twee liederen van Johannes Brahms midden in de stralende zon. Ondanks de hitte was het een prachtige uitvoering waarbij het publiek werd betoverd door het spel van de drie jonge musici.

- Op zaterdag 13 augustus werd de Passage van het Rijksmuseum speciaal voor Alexander omgebouwd tot concertzaal. Op een podium in het midden van de passage speelde Alexander samen met violisten Shin Sihan en Lara Boschor en altviolist Takehiro Konoe twee strijkkwartetten die al heel lang op zijn wensenlijst stonden: Mendelssohn's tweede kwartet en Shostakovich' 8e kwartet. Het geweldige samenspel, de unieke locatie en de prachtige belichting maakten het concert een magisch moment voor ruim 400 bezoekers.
- Op zondag 14 augustus vond in de Amsterdamse Schouwburg / ITA het grootse jubileumconcert van het Grachtenfestival plaats, ter ere van het 25-jarige bestaan. Tijdens deze avond trad het Club Classique Orchestra op met zes solisten, allen musici die een belangrijke rol hebben gespeeld op het festival en natuurlijk de huidige Artist in Residence, Alexander. Het concert werd geregisseerd door Joep Onderdelinden. Alexander koos op deze avond voor twee werken: Tsjajkovski's geliefde Nocturne en Vivaldi's onbekende concert voor twee celli, dat hij samen met Leonard Besseling uitvoerde.
- Schubert's strijkkwintet, voor de unieke bezetting van twee violen, altviool en twee celli, is volgens Alexander hét kamermuziekwerk der kamermuziekwerken. Het stond daarop ook hoog op zijn verlanglijst voor deze residency, samen met dé locatie om kamermuziek uit te voeren: de recitalzaal van het Concertgebouw. Samen met violisten Shin Sihan en Yamen Saadi, altviolist Dagmar Korbar en cellist Anton Spronk speelde Alexander het werk op donderdag 18 augustus vol overgave, spannend en meeslepend van de eerste tot en met de laatste noot. Zijn muzikale vrienden zijn overigens ook allemaal echte Grachtenfestivalmusici: Shin als Artist in Residence van het voorgaande jaar, met Yamen stond Alexander tijdens een van zijn eerste Grachtenfestivaloptredens in 2018 samen op het podium, Dagmar was vorig jaar te horen in onder meer het concert Carré, en Anton als genomineerde van het GrachtenfestivalPrijs van de huidige editie.
- Alexander sloot zijn residency op zaterdag 20 augustus spectaculair af met een zelf samengesteld strijkorkest, bestaande uit 13 jonge topstrijkers. De meesten kent Alexander al van kinds af aan, vanuit de Fancy Fiddlers van wijlen Coosje Wijzenbeek. Het concert vond plaats in Markt Centraal een reusachtig monumentaal pand in Amsterdam-West. Qua muziek hoor je er vaak pop-, rock-, en jazzconcerten en wekelijks kan je er terecht voor een marktmaal gemaakt door buurtkoks. Klassiek was er nog niet te horen! De rauwe en edgy locatie maakte het concert nóg onvergetelijker. Voorafgaand aan het concert kon het publiek, bestaande uit circa 250 bezoekers, genieten van een tweegangen diner, gemaakt door de chefs van Markt Centraal. Het orkest begon daarna met Grieg's Holberg suite, waarna Alexander de solorol pakte in Haydn's Celloconcert in C. Hierin liet hij horen dat hij een ware jonge meestercellist is: technisch nagenoeg perfect, zelfverzekerd, muzikaal en charismatisch. Het concert werd afgesloten met de zelden gehoorde Impromptu van Sibelius, die Alexander zelf aankondigde als ode aan Coosje Wijzenbeek. Een ontroerend slot van een geweldige week.

Onze dank gaat uit naar de partijen die onze stichting steunen.
Namens het hele bestuur,

Kees Jan Rietveld
voorzitter (vanaf 30-11-2022)

10 april, 2023